

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

ROBERT MATZEN

OLANDEZA

AUDREY HEPBURN

TINEREȚEA UNEI VEDETE PE TIMP DE RĂZBOI

Cuprins

CUVÂNT-ÎNAINTE (Luca Dotti)	7
PREFAȚĂ (Robert Matzen)	9

PARTEA I – Cuibul

1. Extaz	15
2. Sângele din Frizia	21
3. Exil	34
4. Edda	43
5. Inimaginabilul	60
6. Dansatoare	65

PARTEA A II-A – Trăiască Orania!

7. Scrijelituri de creion	79
8. Inacceptabil	83
9. Născută pentru a fi în lumina reflectoarelor	93
10. Candidat la moarte	103
11. Paranoia	117
12. Secretul	125

PARTEA A III-A – Rezistența

13. Surori de suflet	141
14. Simpli olandezi	148
15. Cele mai calde cuvinte de laudă	153
16. Seri negre	166
17. <i>Het Vaderland</i>	174

18. Dacă, dacă, dacă	180
19. Puși pe fugă	183

PARTEA A IV-A – Eliberatorii

20. Olanda în cinci zile	189
21. Ultimatum	194
22. Picnicul diavolului	200
23. Floare la ureche!	210
24. În flăcări	219
25. Șampanie pentru o persoană	227

PARTEA A V-A – Jucării

26. Prințesa	243
27. Vânători	247
28. Timbrul magic	254
29. Urme de răutate	263
30. Pace pe Pământ. Da, sigur!	271

PARTEA A VI-A – Urmărită

31. Un copac	281
32. Cursa	285
33. Porțile iadului	297
34. Prima țigară	307
35. Decizii	314
36. Răscruce	320
37. Nebună de legat	329
38. Pace	337

NOTE PE CAPITOLE	356
MULȚUMIRI	397
INDICE	402

Extaz

Germania

1935

Baroana Ella van Heemstra a stat în biroul lui Adolf Hitler și i-a oferit mâna sa celui mai cunoscut om din lume, bărbatul al cărui nume era pe buzele tuturor. Ochii de un albastru profund ai lui Hitler parcă o străpungeau, atât de puternici erau. Era atât de palid, atât de calm în timp ce îi arunca acel zâmbet enigmatic, plin de modestie, cel văzut adesea în jurnalele de știri de pe ecranele din întreaga lume. A întins mâna și a acceptat-o ușor pe a ei. Apoi, cu un gest născut în urma multor generații și secole de tradiție europeană, a făcut o plecăciune și și-a atins buzele de pielea ei. Ella auzise de mai multe ori că atingerea acestui bărbat era ca un șoc electric, dar iat-o aici, în biroul führerului¹ din sediul Partidului Național Socialist Muncitoresc, cunoscut sub numele de Braunes Haus, în München, Germania. Ea și-a lăsat fiica și pe cei doi fii în satul turistic olandez Oosterbeek ca ea și soțul său să poată veni aici pentru ceea ce părea o oportunitate pe care o poți avea doar o dată-n viață.

Câte femei nu și-ar fi dat viața pentru acest moment, dar baroana câștigase acest privilegiu datorită unui articol pe care îl scrisese pentru

---

¹ Titlu pe care și l-a asumat Adolf Hitler ca șef al nazismului și al statului german; înseamnă „conducător“ sau „ghid“. (n.tr.)

The Blackshirt, ziarul săptămânal al Uniunii Britanice a Fasciștilor, în care preamărise virtuțile lui Hitler și ale discipolului său britanic, sir Oswald Mosley.

A ajutat-o și faptul că prietenii apropiați ai Ellei de la cursurile de engleză îl admirau pe marele Hitler. Jurnalistul britanic Micky Burn de la Gloucester Citizen căzuse sub vraja fűhrerului – acesta îi semnase o copie a cărții sale Mein Kampf. Unity Mitford de la Swinbrook Mitfords era înnebunită după el și devenise cel mai recent „animal de companie”. Unity i-o prezentase pe Diana, sora sa elegantă, iar acum ambele femei erau îndrăgostite lulea de el. O a treia Mitford, Pamela, era acum în peisaj, dar aceasta părea doar confuză în toată situația aceea.

Bineînțeles, Hitler avea motivele sale pentru care le făcea curte englezoaicelor și pentru care căuta întotdeauna orice oportunitate de a vorbi despre subiecte englezești. Unity a povestit o dată despre un episod când s-a cântat imnul național al Marii Britanii, iar fűhrerul „l-a fluierat până la sfârșit”. Așa că da, admira tot ce ținea de englezi, inclusiv femeile, și acceptarea fermecătoarelor doamne Mitford, așa-zisele „surori-scandal”, nu a fost o povară pentru marele bărbat. Dar oare ce vedea la Ella van Heemstra? O cale de acces către un statut superior în societatea olandeză? Poate că da, dar nu conta asta, pentru că Ella era acolo și era hotărâtă să se bucure de acest moment la maximum. Spera ca pe Excelența Sa să nu îl deranjeze rujul și pudra ei – era notoriu pentru că ura femeile machiate –, dar în acest moment nu părea să acorde vreo atenție rujului sau pudrei oaspeților săi străini. A făcut o remarcă haioasă față de Ella, iar aceasta i-a răspuns într-o germană fluentă.

Soțul Ellei, Joseph Ruston, și Unity Mitford stăteau lângă ea; mâna Ellei era în mâna lui Hitler. Fűhrerul era atât de galant și de plăcut, cu ochii săi de un albastru izbitor și cu un chip atât de frumos. Dumnezeuule, cât de încântătoare erau aceste vremuri! Germania renăscuse și lumina calea pentru întreaga Europă după devastarea provocată de Marea criză economică ce afectase întreaga lume. Fascismul reprezenta răspunsul pentru omenire. Fascismul lumina calea pentru cei suficient de

înțelepți încât să vadă acest lucru. Fascismul a readus Germania la stadiul ei de glorie în doar câțiva ani, demonstrând că idealurile sale erau de neoprit și mai puternice decât cataclismul economic. Drapele roșii ca sângele cu simbolul fascist fluturau peste tot în München; pancarte înflăcărate erau atârinate de fiecare clădire și de orice element orizontal. Străzile înguste ale orașului vechi pulsau de energie ca și cum ar fi fost arterele unei bestii agitate.

A fost atât de încântată de tot ce a văzut și de persoanele pe care le-a întâlnit, încât Ella a plecat din casa ei din Belgia și s-a întors în Germania în luna septembrie a aceluiași an. Și-a lăsat din nou copiii în Oosterbeek pentru a participa la Congresul anual al Partidului Nazist, Reichsparteitag, în Nürnberg. Văzuse imagini de la evenimentul din 1934 care străluceau într-un argintiu glorios, mulțumită filmului lui Leni Riefenstahl din 1935, Triumph des Willen¹, iar acum Ella a jurat că îl va vedea cu propriii ochi. Imaginați-vă un oraș de o jumătate de milion de oameni, care primește tot atâția oaspeți. Hotelurile s-au umplut prea repede, iar toți cei care nu au putut să găsească o cameră sau cazare în taberele cu corturi au fost primiți în fabrici rechiziționate, în biserici și în școli. Aici, îngâmfata Ella s-a bucurat de o săptămână întreagă de activități fasciste, de la bătutul clopotelor bisericii din oraș până la o interpretare a operei Die Meistersinger a lui Richard Wagner și întâlniri peste întâlniri, discursuri peste discursuri. A fost martoră la discursul fűhrerului despre tineretul său hitlerist de pe întinsul Zeppelin Field, stadionul din Nürnberg, când s-a adresat celor șaiszeci de mii de bărbați în uniformă, aliniați ca la carte. El le-a spus, vocea lui tunând în difuzoare: „Trebuie să învățați cum să faceți față lipsurilor fără să cedați nici măcar o dată. Orice am crea azi, orice am face, noi vom muri, dar Germania va trăi în continuare în voi. Când nu va mai rămâne nimic din noi, atunci va trebui să strângeți în pumni steagurile pe care le-am ridicat din nimic. Știu că nu se poate să fie altfel, deoarece

¹ Triumful voinței este un film de propagandă nazistă în alb și negru, relizat de Leni Riefenstahl. (n.red.)

sunteți trup din trupul nostru și sânge din sângele nostru. În mințile voastre tinere arde același spirit care ne conduce pe noi”.

Această adunare din anul 1935, numită *Congresul Libertății Partidului*, a adus eliberarea de restricțiile oribilului *Tratat de la Versailles* care a încheiat *Marele Război* cu șaisprezece ani în urmă și care a secat Germania de bogăția sa, de puterea sa militară și de o mare parte din teritoriul său. *Führerul* și-a arătat *Wehrmachtul*, armata sa magnifică, în fața sfertului de milion de oameni prezenți pe stadion. Deasupra, avioanele de război germane zburau atât de apropiate, încât păreau că blochează soarele, iar focurile antiaeriene din tunurile controlate de echipaje calme și capabile au tunat drept răspuns.

Reichstagul a aprobat legea pentru protecția sângelui german și a onoarei germane, care interzicea căsătoriile și relațiile dintre germani și evrei și angajarea femeilor germane sub vârsta de patruzeci și cinci de ani în gospodăriile evreiești. Legea naționalității a declarat că doar cei care erau germani sau aveau sânge german erau eligibili să fie cetățeni ai Germaniei naziste; restul – inclusiv evreii, în special evreii – erau clasificați drept supuși ai statului fără drept de cetățenie. *Ella* a avut mulți prieteni evrei în Belgia și în alte locuri, dar *Diana Mitford* a rezumat totul elegant, citându-l pe dragul său prieten *Putzi Hanfstaengl*¹: „Dacă evreilor nu le place, n-au decât să plece. Au relații și bani peste tot în lume. Să ne lase Germania nouă, germanilor”.

A fost singura dată când *Ella* a avut ezitări într-o poveste de altfel pozitivă, dar a justificat totul cu ușurință.

Pe stadion, *Hitler* a auzit afirmațiile forței sale de muncă și i-a cinstit pe cei din partid uciși în anul 1923, în urma revoltei naziste armate, cunoscută sub numele de *Puciul de la Berărie*, în care șaisprezece membri ai partidului au murit împușcați pe o stradă din *München*. A fost o demonstrație emoționantă de dragoste, o comemorare și, mai presus de

¹ Om de afaceri germano-american și prieten intim al lui *Hitler* (n.tr.)

toate, o demonstrație de putere. *Ella* a simțit până în adâncul ființei sale că, în viitorul destul de apropiat, avea să facă parte dintr-o Europă unită, sub conducerea lui *Adolf Hitler*, bărbatul care a generat totul doar cu forța voinței sale și care a pus capăt deznădejzii Germaniei în cei cincisprezece ani ce au urmat după *Marele Război*.

În ultima zi a adunării, pe *Zeppelin Field* au fost peste trei sute de mii de oameni, cu sute de steaguri fluturând în bătaia vântului, avioanele zburând pe deasupra lor, tancurile defilând, tobele răsunând și fanfarele cântând; locul părea că vibrează din cauza cizmelor negre înalte ale trupelor *führerului* în timp ce mărșăluiau. *Pancartele*, cu svastici în alb și negru inserate pe un fundal roșu, curgeau ca un râu însângerat. Atât de roșu, încât te dureau ochii. *Schellenbaum-ul*, instrumentul cu clopoței purtat în fața unităților de armată, emitea sunete ce se înălțau cu mult deasupra zgomotelor făcute de tobe și de pașii soldaților.

În cele din urmă, *Hitler* a vorbit și și-a deschis sufletul, povestind despre dragostea sa față de Germania, de speranțele și de visurile sale pentru viitor. A scos în evidență faptul că evreii sunt la originea tuturor problemelor lumii, căci au manipulat națiunile să înceapă *Marele Război*, ce s-a încheiat cu înfrângerea Germaniei, iar mai apoi *Marea criză economică*. *Parteitag-ul* s-a încheiat printr-o prezentare antrenantă, masculină a trupelor de toboșari, după care *Hitler* s-a urcat într-o mașină și a fost condus până în mijlocul stadionului pentru a fi venerat de mulțime.

După ce s-a terminat *Congresul partidului*, *Ella* s-a aventurat din nou la *München* pentru a se delecta cu prezența lui *Hitler* la restaurantul său preferat, *Osteria Bavaria*, și a petrecut câțva timp alături de *Unity Mitford*, iubitul din *SS* al lui *Unity*, *Erich Widmann*, și reporterul de la *Citizen*, *Micky Burn*. *Unity* l-a acaparat pe *Hitler* în așa măsură încât i-a ținut pe ceilalți la distanță ca să-l aibă pe *Adolf* numai pentru ea, dar *Ella* nu avea nevoie de atenția marelui bărbat; îl întâlnește deja, iar când s-a întors acasă, în Belgia, a pus mâna pe stilou.

Ella a scris:

„Câteva aspecte m-au impresionat mai mult din milionul de impresii pe care le-am avut: a) condiția fizică minunată a tuturor bărbaților și a femeilor pe care i-am văzut, la parade sau pe stradă; și b) atmosfera relaxată, libertatea absolută de oricare formă de presiune psihică sau de depresie“.

Cuvintele Ellei aveau să prospere în jurnalul de știri naționalist-socialist al lui sir Oswald, Action, întrucât ea a concluzionat:

„Fie ca Adolf Hitler să fie mândru de renașterea acestei țări mărețe și de întinerirea spiritului german. Germania din prezent este o țară care chiar își face simțită prezența; iar germanii, sub conducere nazistă, sunt un splendid exemplu pentru toată rasa albă din lume – un popor maiestuos, cinstit și mândru, așa cum are tot dreptul să fie“. *Și, sub aceste vorbe puternice, s-a semnat cu versiunea belgiană a numelui său, baroana Ella de Heemstra, din Bruxelles.*¹

¹ Vezi notele de final, începând cu pagina 356, pentru o descriere a surselor consultate.

Sângele din Frizia

Audrey Kathleen van Heemstra Ruston, viitoare stea hollywoodiană, a venit pe lume sub o stea diferită, una întunecată, pe data de 4 mai 1929. Mama ei, Ella, baroană van Heemstra, era o femeie încăpățanată, energică, directă, care la vârsta de douăzeci și opt de ani încă mai simțea nevoia să se bucure de viață, în ciuda faptului că avea acum trei copii, punându-i la socoteală și pe cei doi fii, Alexander și Ian, din prima sa căsătorie. Prin venele Ellei – prin venele tuturor celor din familia Heemstra – curgea sânge frizon. Frizia, cunoscută sub numele de *Friesland* de către olandezi, este o provincie unică din nordul îndepărtat al Olandei. Chiar și azi, mulți frizoni se zbârlesc atunci când li se spune că sunt olandezi – ei sunt unici și prea independenți pentru o astfel de catalogare oarecare.

Faptul că Audrey Hepburn avea să devină într-o zi un personaj cu multe realizări, cunoscut pe tot globul, nu este ceva surprinzător, luând în considerare descendența sa din nobilimea frizonă. Prima persoană frizonă din familia van Heemstra identificată în istorie a trăit înainte de Wilhelm de Orania, sub a cărui domnie a fost unită Olanda. Familia van Heemstra a fost recunoscută ca făcând parte din rândul nobilimii încă de la început, din Evul Mediu, iar titlul de baron a fost oferit în mod oficial în anul 1814 lui Willem Hendrik

van Heemstra, al cărui fiu, Schelto, baron van Heemstra, a reprezentat Friesland în Camera Reprezentanților olandeză și care a devenit prim-ministru al Olandei în anul 1861. Celălalt fiu, Frans, baron van Heemstra, a fost și el membru al Camerei Reprezentanților. Fiul lui Frans, W.H.J., baron van Heemstra, a avut doi băieți, dintre care unul a fost Aarnoud Jan Anne Aleid – respectiv A.J.A.A., baron van Heemstra –, tatăl Ellei și al altor patru fiice și un fiu. Acest baron a fost bunicul lui Audrey, sau *Opa*, așa cum se spune în olandeză.

Până în anul 1900, van Heemstra a devenit un nume de familie recunoscut pe plan național în Olanda. Drumul către bogăție pentru olandezi trecea prin Indiile Orientale, dar Aarnoud a luat-o pe propriul său drum și a obținut un doctorat în Drept în anul 1896, același an în care s-a căsătorit cu Elbrig Willemina Henriette, baroană de Asbeck. Aarnoud a început să practice meseria de procuror, după care a devenit judecător în Arnhem, un oraș prosper de pe Rin, capitala provinciei Gelderland, aflat la șazeci și cinci de kilometri de granița cu Germania. În tot acest timp, baroana de Asbeck i-a născut pe Wilhelmina Cornelia (1897), Geraldine Caroline (1898), Ella (1900), Marianne Jacqueline (1903), Willem Hendrik (1907) și Arnoudina Johanna (1911). Tatăl celor șase copii a devenit *burgemeester*, adică primar în Arnhem, o poziție pe care a ocupat-o timp de zece ani, până în 1920. Familia a trăit într-o vilă frumoasă de lângă Lauwersgracht, un lac care se formase în șanțul ce înconjură cândva vechiul oraș Arnhem. Acum, lacul aparține Parcului Musis Sacrum din centru, cel mai pitoresc loc din tot orașul. Casa familiei Heemstra era una dintre cele trei case din Paadje van Bleckmann deținute de o familie bogată din zonă care se numea Bleckmann. O altă vilă era ocupată de Cornelia, contesă van Limburg Stirum. Fiica baronului, Wilhelmina, s-a căsătorit cu nepotul contesei, Otto Ernst Gelder, conte van Limburg Stirum, în anul 1918, ceea ce însemna că prezența familiei van Heemstra era

puternică și apropiată de Arnhem Centraal, care avea vedere la Rin. Peste douăzeci și șase de ani, aceste vile imense ale familiilor van Heemstra și van Limburg Stirum aveau să fie înecate în sânge și distruse în cea mai cunoscută bătălie din cel de-al Doilea Război Mondial.

Sub conducerea primarului van Heemstra, Arnhem a prosperat. Asociația de dezvoltare a pământurilor Nederlandsche Heidemaatschappij a ales orașul pentru cartierele sale, în care aveau să fie în curând construite faimoasele Openlucht Museum și Burgers' Zoo, iar locuințele la prețuri avantajoase au devenit de o importanță majoră.

În martie 1920, Aarnoud a oferit mâna fiicei sale Ella lui Hendrik Gustaaf Adolf Quarles van Ufford din Oosterbeek, orașul învecinat. Hendrik era un fost cavalerist, iar acum era directorul unei firme de petrol din Indiile de Est Olandeze. După nuntă, cuplul a plecat cu vaporul către Estul îndepărtat pentru a începe o nouă viață împreună. Mai târziu în acel an, *burgermeester* van Heemstra, care era mai zgârcit de felul lui, a renunțat la postul său în urma unei dispute cu mai-marii orașului din cauza banilor. El a declarat că „salariul de mizerie nu îmi permite să-mi continui munca așa cum trebuie“. A revenit în avocatură, dar nu pentru mult timp. Regina Wilhelmina a Olandei din Casa de Orania l-a declarat pe Aarnoud guvernator al teritoriului olandez din Surinam, de pe coasta de nord-est a Americii de Sud, și astfel baronul, baroana și trei dintre copiii lor au pornit către ceea ce avea să devină o perioadă tumultuoasă de opt ani, în capitala îndepărtată a Surinamului, Paramaribo.

Aarnoud era un aristocrat charismatic. Ella și-a descris tatăl ca fiind „cel mai frumos bărbat pe care l-am văzut vreodată. Se spune că este sclipitor de inteligent. Își formulează remarcile cu haz, în maniera francezilor. Duminica pare slăbit, dar e foarte poznaș. Dinții din spatele mustății negre sunt foarte albi“.

Noul guvernator al Surinamului își petrecuse viața printre europenii nordici, iar acum trebuia să aibă de-a face cu un creuzet din America de Sud ce includea indieni nativi și sclavi evadați, care se numeau „Maroons“ și care-și formaseră propriile sate independente în pădurile tropicale. Administrarea acestei zone sălbatice însemna păstrarea fabricilor de bauxită care produceau aluminiu și menținerea culturilor de orez și de banane, toate trei necesitând multă forță de muncă atât din partea oamenilor liberi, cât și din partea servitorilor obligați prin contract. Guvernatorii anteriori fuseseră niște marionete, dar acesta nu era și cazul guvernatorului Heemstra, care a desfășurat mai multe expediții în interiorul țării, către locuri pe care europenii albi le văzuseră foarte rar. S-a interesat în mod real de asta, deoarece baronul era un vizionar care vedea potențialul economic pe care îl avea Surinamul. S-a străduit din greu să obțină independență financiară împotriva guvernului Olandei, pe care l-a apreciat în mod corect ca fiind neinteresat de această piesă „neimportantă“ de proprietate – *adevărații* bani aveau să fie obținuți în firme prospere din Indiile Orientale ce aparțineau Olandei, care se ocupau de producția de cafea, ceai, cacao, tutun și cauciuc.

Guvernatorul van Heemstra a rămas un progresist care a muncit fără încetare pentru colonia sa. Etica lui profesională se va regăsi cu o generație mai târziu, în tânăra sa nepoată. În anul 1922, van Heemstra a urât bun venit firmei Aluminium Company of America, cunoscută sub numele de Alcoa, în pădurea Moengo, care se ocupa cu mineritul de bauxită. Dar „luna de miere“ dintre guvernator și Alcoa nu a durat prea mult: a realizat rapid că această companie americană reprezenta un pericol foarte mare, căci monopoliza resursele surinameze.

În anul 1924, a călătorit în Germania ca să negocieze cu grupul Stinnes, un puternic conglomerat de minerit. Scopul lui a fost să atragă interesul germanilor în colonie, gândindu-se că o a doua companie i-ar ține din scurt pe americanii agresivi. Dar guvernul

olandez s-a temut că, odată ce germanii tupești și întreprinzători aveau să se implice, ar putea încerca să preia totul, așa că van Heemstra a primit ordin să anuleze contractul.

Grijile sale din acei ani nu au fost doar de natură politică. Sănătatea soției sale era șubredă și a aflat că a treia sa fiică, Ella, aflată de cealaltă parte a globului, a decis să divorțeze de soțul său, Hendrik Quarles van Ufford, după cinci ani și după ce au făcut doi copii împreună. Pe nepusă masă, Ella și-a făcut apariția cu copiii săi la vila guvernatorului din Paramaribo, după o călătorie transoceanică.

La vârsta de douăzeci și cinci de ani, Ella devenise o tânără femeie frumoasă și dogmatică, cu convingeri puternice, care a aruncat o singură privire vieții din primitivul stat Surinam, refuzând să rămână acolo, și a pornit spre cealaltă parte a lumii, în Indiile Orientale, cu fiii săi, Alex și Ian. Aarnoud i-a spus la revedere în timp ce a continuat să se lupte cu țara-mamă la orice întorsătură, ținându-i departe pe americani cu un braț și pe germani cu celălalt. Când a încercat să mărească taxele companiei Alcoa pentru exportul de bauxită, guvernul olandez nu a fost de acord și, totodată, a pus Shell Oil în cărca guvernatorului. Până aici le-a fost! Guvernatorul van Heemstra și-a dat demisia și a redevenit baronul van Heemstra, s-a întors alături de soție și de familie în orașul vecin cu Arnhem, Oosterbeek.

Între timp, Ella a fost din nou atrasă în Indiile de Est Olandeze de un englez fascinant, dar un coate-goale, în vârstă de treizeci și patru de ani, Joseph Ruston, un bărbat căsătorit, despre care Ella spunea că de când îl întâlnește nu și-l mai putea scoate din minte. Când a ajuns din nou în Indiile de Est după vizita în Surinam, Ruston a divorțat de soția sa și s-a căsătorit cu Ella în septembrie 1926.

Ruston s-a născut în Boemia în anul 1889 dintr-un tată englez și o mamă germană. Poate că i-a menționat în trecere baroanei Ella că se trăgea din al treilea soț al reginei Maria a Scoției. Acel nobil englez a fost James Hepburn, conte de Bothwell. Ella era încântată de ideea

Audrey se reîntoarce în Velp pe 25 aprilie 1946 cu un recital de dans organizat în scopul strângerii de fonduri pentru Crucea Roșie. În aceeași zi, pozează pentru afișe de publicitate într-un studio din Arnhem. (Toate fotografiile – colecția Dotti.)

1949: La Cambridge Theatre, în decembrie 1949, dansatoarele Gillian Moran și Adele pozează alături de Audrey pentru un afiș al spectacolului *Sauce Tartare*. (Vintage Images/Keystone Archivers/aky-images.)

1949: Ella și Audrey, la plimbare prin Londra.

(Copyrighted material; Colecția Dotti)

